

Департамент
агропромислового розвитку
Львівської обласної
державної адміністрації

Громадська організація
«Львівська аграрна
палата»

Вісник Агр[🍏]Форум №6 (6) 2015

Електронний інформаційний бюлетень

*Круглий стіл з проблем розвитку
молочного скотарства
на основі кооперації*

стор. 4

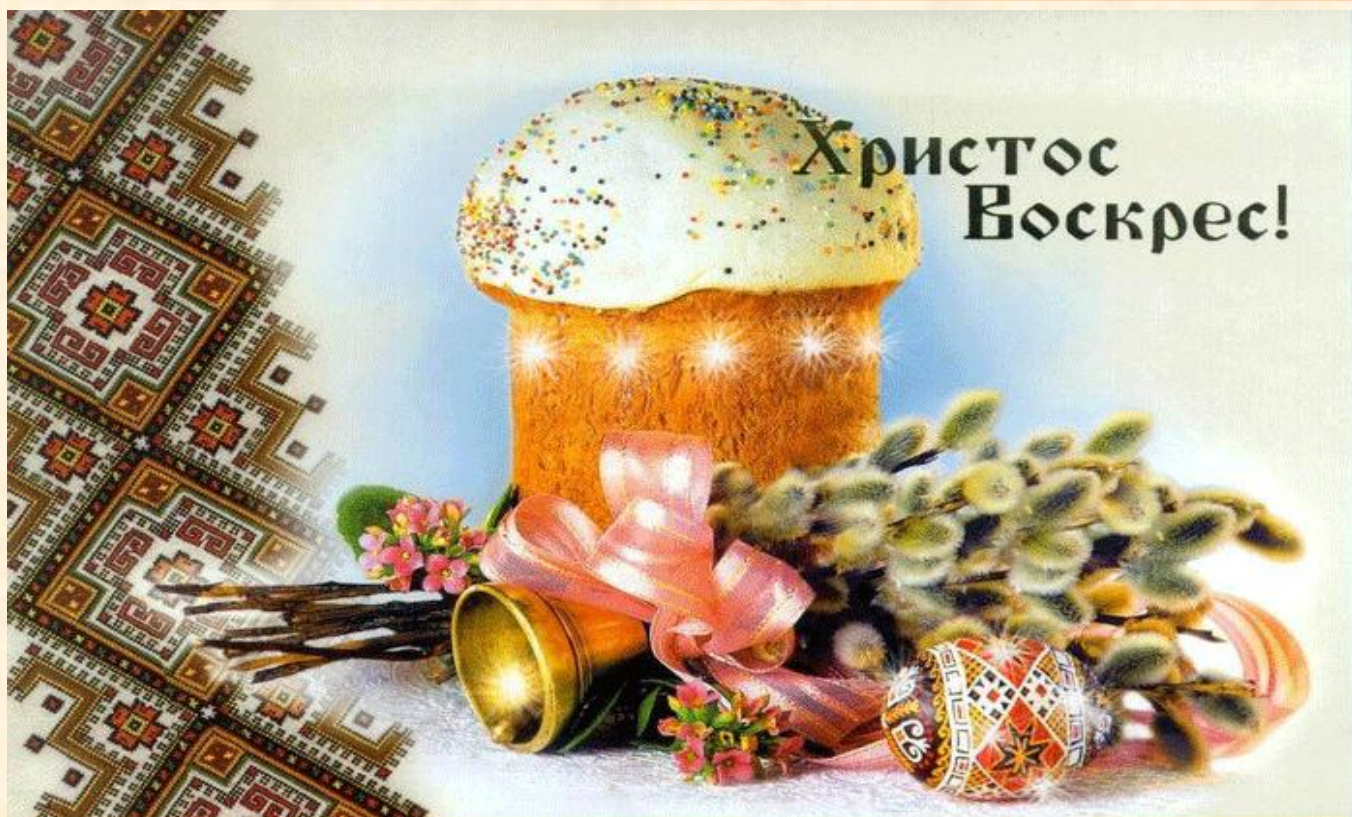
*Діяльність «Добротворця» -
приклад гідний наслідування
у розвитку виробничої кооперації
на Львівщині*

стор.6

*«Агро-Львів» та «Агрообрій» –
успішний тандем*

стор.21

Пенсійне забезпечення на Львівщині стор.23

Шановні читачі!

Прийміть щиросердечні вітання з радісним і величним християнським святом – **Воскресінням Христовим!**

Нехай Великодні дзвони принесуть у Вашу домівку безмежну радість і достаток, спокій і благополуччя, щастя і міцне здоров'я, наповнять серце добром і милосердям. Нехай Боже благословення буде запорукою миру на нашій землі, духовного відродження нашої держави, здійснення найзаповітніших сподівань.

Нехай царюють у Вашому серці радість і душевний спокій, душа знайде проблиски світла, а помисли стануть щирими та добрими! Бажаємо Вам і Вашим рідним у ці весняні дні відчувати повноту життя та родинне тепло. Зичимо всім здоров'я, добробуту й успіхів у добрих ділах.

З повагою редакційна колегія
інформаційного вісника “Агрофорум”

<i>Круглий стіл з проблем розвитку молочного скотарства на основі кооперації.....</i>	<i>с.4</i>
<i>Діяльність «Добротворця» - приклад гідний наслідування у розвитку виробничої кооперації на Львівщині.....</i>	<i>с.6</i>
<i>Економічна ефективність роботи сільськогосподарських підприємств Львівщини у 2014 році</i>	<i>с.8</i>
<i>Президент України підписав Закон щодо спрощення умов ведення бізнесу...с.9</i>	
<i>Шляхи підтримки озимих зернових культур урожаю 2015 року.....</i>	<i>с.10</i>
<i>Система хімічного захисту насаджень смородини, порічок і агрусу від хвороб та шкідників у 2015 році.....</i>	<i>с.13</i>
<i>Українське бджільництво в контексті європейського бджільництва.....</i>	<i>с.17</i>
<i>«Агро-Львів» та «Агрообрій» – успішний тандем.....</i>	<i>с.21</i>
<i>Пенсійне забезпечення на Львівщині.....</i>	<i>с.23</i>
<i>Програма розвитку жіночого лідерства «АгроЛеді».....</i>	<i>с.28</i>
<i>Виставки та конференції в Україні та закордоном.....</i>	<i>с.32</i>
<i>Події на Львівщині.....</i>	<i>с.34</i>
<i>Моніторинг цін.....</i>	<i>с.36</i>

Круглий стіл з проблем розвитку молочного скотарства на основі кооперації

Розвиток кооперації відігравав історично важливе значення у розвитку галузі молочного скотарства на Львівщині ще на початку минулого століття.

З метою обговорення сучасних проблем кооперативного руху і шляхів їх подолання 2 квітня 2015 р.

у с. Оброшине на базі Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААН проведено Всеукраїнський круглий стіл на тему: “Розвиток молочного скотарства на основі кооперації особистих селянських господарств”.

У роботі круглого столу під головуванням першого заступника Міністра аграрної політики та продовольства України Ярослава Краснопольського за участі першого заступника голови Львівської облдержадміністрації Ростислава Замлинського і першого віце-президента Національної академії аграрних наук України Михайла Баценка та іноземних учасників з Польщі і Молдови обговорено законодавчі та економічні перешкоди, які стримують розвиток кооперації, зокрема і на Львівщині.

Керівники сільськогосподарських кооперативів регіону представили власний досвід розвитку молочарських кооперативів на прикладі СОК “Покрови” Бродівського та СВК “Добротворець” Кам’яно-Бузького районів.

Президент Любачівської аграрної палати з Польщі Мар’ян Бобецький визначив пріоритети аграрної політики ЄС та механізми

її реалізації через підтримку фермерства, сприянні у пошуку нових ринків збуту та ін.

Директор Інституту польових культур «Селекція» Республіки Молдова Валерій Возіанов навів механізми державної підтримки кооперативного руху та успішні приклади діяльності кооперативів у цій країні.

Науковий співробітник Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААН Віктор Горбанюк детально проаналізував сучасний стан ринку молокопродуктів в Україні і навів аргументи на користь розвитку кооперації. Водночас, Віктор Горбанюк досить критично проаналізував недоліки державної аграрної політики, які стримують системний розвиток кооперації на селі.

Друга частина заходу відбулася на базі виробничого кооперативу «Добротворець» у смт. Добровір. Голова кооперативу Володимир Слюз ознайомив учасників круглого столу з власним досвідом організації кооперативу, пошуком постачальників, ринків збуту, вибором асортименту продукції, а також представив лінію для виробництва та пакування молокопродуктів.

В рамках даного візиту, ректор Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, професор Володимир Стибель домовився про налагодження співпраці між ВНЗ та молочарським кооперативом, зокрема щодо можливостей консультативно-технологічної співпраці і практики студентів.

Ознайомившись з проблемами діяльності сільськогосподарських кооперативів, учасники круглого столу запропонували Міністерству аграрної політики та продовольства України власні шляхи для їх вирішення.

Діяльність «Добротворця» - приклад гідний наслідування у розвитку виробничої кооперації на Львівщині

Чи є перспективи розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні? - Безперечно так. Однак на практиці, звичайно, не все так просто, адже слід врахувати ще чимало нюансів. Саме таку відповідь на поставлене питання дає голова сільськогосподарського виробничого кооперативу Володимир Слюз.

Скористатися шансом вийти на новий ринок вирішили фермери із сільськогосподарського виробничого кооперативу «Добротворець». До кооперативу входить кілька господарств, котрі утримують корів, відповідно, вони стали постачальниками сировини для заводу.

Ідея створити переробне підприємство виникла не сьогодні і не спонтанно – вже багато років вона «витала у повітрі» – було натхнення, знання, бажання, але не було достатньо фінансів. Змінилася ситуація тоді, коли «Добротворець» звернувся до проекту «Агро-Львів». Для останнього, переробка молочної продукції – важлива складова роботи. Відтак СВК «Добротворець» отримав від проекту «Агро-Львів» кілька грантів, котрі покрили 40% вартості обладнання для переробного заводу. Зокрема, йдеться про фреоновий компресор для виробництва лід-води, котра охолоджує молоко, резервуар-термос на 1000 л, балансний резервуар на 100 л, пастеризаційну охолоджувальну установку ОКЛ-3, візок творожний, насоси, крани, компресори, а також монтажний матеріал та власне монтаж технологічних та електричних комунікацій, пусконаладжувальні роботи у цеху для переробки молока, переобладнання сирного пресу.

Варто зазначити, що завдяки своїм знанням та вмінням, створення молокозаводу керівництво «Добротворця» розпочало навіть не із купівлі обладнання, а з пошуків своєї «ніші». Саме після досліджень ринку та виявлення потреб споживачів «добротворці» вирішили зацентувати на натуральності та високій якості – тому, що має попит. Купуючи саме таку продукцію, покупець не просто набуває

найкращі продукти, а й може бути впевненим, що не дарма витратив гроші – саме від цього відштовхувалися при виборі обладнання для майбутнього заводу.

Володимир Слюз зазначає, що перш за все потрібно було обрати маловитратне обладнання, щоб при максимально високій якості, собівартість продукції була мінімальною. Придбані установки відповідають цим вимогам і завдяки цьому собівартість виробництва пастеризованого молока є суттєво нижчою, порівняно із аналогами.

Пастеризатори здатні за годину переробити 3 тонни молока, при цьому таке молоко кардинально відрізняється від «магазинного» – як за якістю, так і за зовнішнім виглядом. Окрім цього, обладнання вимагає якісного молока.

У кооперативі «Добротворець» зізнаються, що таким результатом своєї роботи завдячують проекту «Агро-Львів» і співпраці з Департаментом агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації. Так, їхній особистий досвід та бажання – це першочергові речі, без яких нічого б не вийшло. Але чимало складних і бюрократичних процедур вдалося подолати тільки завдяки розумінню і підтримці на рівні керівництва Львівської області.

“На даний час, – зазначає Володимир Слюз, – кооператив одержує молоко високої якості для переробки від фермерських господарств “Марічка” (Кам’янка-Бузький район) та “Синочки” (Сокальський район), а також ряду особистих селянських господарств з сіл Реклинець, Тишиця і Стремінь.

Розпочали з переробки 200 літрів молока на тиждень, а зараз дійшли до максимальної потужності нашого виробництва – до 3 т молока у зміну”.

Збут продукції здійснюється на локальному ринку – у смт. Добровір та районному центрі – місті Кам’янка-Бузькому. Крім того важливим і стабільним покупцем продукції є Добровірска ТЕЦ. Ринок м’якого сиру і пряженого молока у районі є вільним, тому кооператив здійснює спроби зайняти і ці ніші.

Економічна ефективність роботи сільськогосподарських підприємств Львівщини у 2014 році

Статистичному обстеженню у 2014 році підлягали 164 великих та середніх сільськогосподарських підприємств, які виробляли продукцію та надавали послуги у сільському господарстві. За результатами обстеження 68 % підприємств

були прибутковими, 32 % - збитковими. До попереднього року збільшилася кількість прибуткових підприємств, зменшилася – збиткових. Сума одержаного прибутку від реалізації сільськогосподарської продукції, робіт і послуг становила 1,5 млрд. гривень.

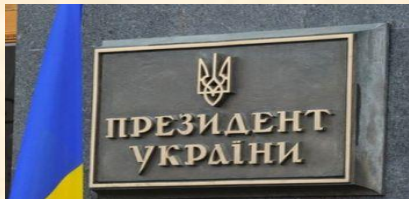
Прибутковим було виробництво усіх основних видів продукції рослинництва – зерна, цукрових буряків, картоплі, овочів. Зокрема, виробництво зернових культур та цукрових буряків у 2014 році було низькорентабельним (15,7% зернові, 7,8 % цукрові буряки). Рентабельність виробництва картоплі становила 29 %, овочів 27,8 %.

З продукції тваринництва прибутковим, проте низькорентабельним було виробництво молока – 11%. Рентабельність виробництва яєць склала 20,1 %. Надалі протягом багатьох років залишається збитковим виробництво м'яса ВРХ, рівень збитковості якого склав 30,7 %. Із прибуткової у збиткову перетворилося виробництво м'яса свиней (-1,0 %) та птиці (-4,9 %).

Які прогнози у 2015 році?

У зв'язку з різким підвищенням цін на матеріально-технічні ресурси (2-2,5 рази) зросте вартість витрат на виробництво сільськогосподарської продукції. На сьогодні ще важко спрогнозувати закупівельні ціни на продукцію рослинництва. А про тваринництво уже можна говорити. Зокрема, у першому кварталі зросли закупівельні ціни у середньому на м'ясо ВРХ -38 %, свиней – 12 %, молоко від сільськогосподарських підприємств на 17 %, від господарств населення на 12 %. При такому диспаритеті цін вже можна стверджувати що продукція тваринництва і надалі буде збитковою, а рівень збитковості збільшуватиметься.

***Людмила Гончаренко – заступник директора
департаменту агропромислового
розвитку – начальник управління фінансового
забезпечення та економічного розвитку***

Президент України підписав Закон щодо спрощення умов ведення бізнесу

2 квітня 2015 року Президент України Петро Порошенко підписав Закон №191-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція)».

Цей закон є важливим для аграрного сектору. Адже він скасовує необхідність отримання 14 дозвільних документів (сертифікатів, ліцензій). Крім цього, закон унормовує відносини у земельній сфері, зокрема обов'язковість розроблення проектів сівозмін. Також встановлює мінімальний термін оренди земельної ділянки – 7 років, зобов'язує орендаря сплачувати орендну плату лише у грошовій формі, скорочує перелік істотних умов договору оренди.

Законом спрощується процедура започаткування та ведення господарської діяльності, скорочуються дозвільні і погоджувальні процедури, зменшується вплив державних органів на діяльність суб'єктів господарювання, підвищується рівень захисту прав інвесторів. Законом також передбачено скорочення функцій та оптимізація процедур адміністративного регулювання господарської діяльності в Україні.

Джерело: www.president.gov.ua

Система надання електронних онлайн сервісів

Міністр юстиції Павло Петренко 8 квітня на засіданні Кабінету Міністрів презентував систему надання електронних онлайн сервісів. Запропоновані нововведення дадуть змогу зареєструвати бізнес та отримати необхідну довідку, витяг або виписку на оновленому сайті Мін'юсту.

За його словами, віднині українці зможуть зареєструвати компанію, отримати і роздрукувати електронні виписки, витяги або довідки прямо на сайті, не виходячи з дому. Для отримання довідки не потрібно жодних електронних цифрових підписів чи інших ідентифікаторів. Достатньо лише сплатити послугу власною банківською картою. Вартість отримання документа становитиме 45,68 грн. Кожному документу присвоюється унікальний ідентифікаційний код. Банкір чи представник іншої установи зможе легко перевірити його достовірність, ввівши присвоєний номер на сайті. Сформовані виписка, витяг чи довідка протягом року зберігатимуться в архіві Мін'юсту», - зауважив Павло Петренко.

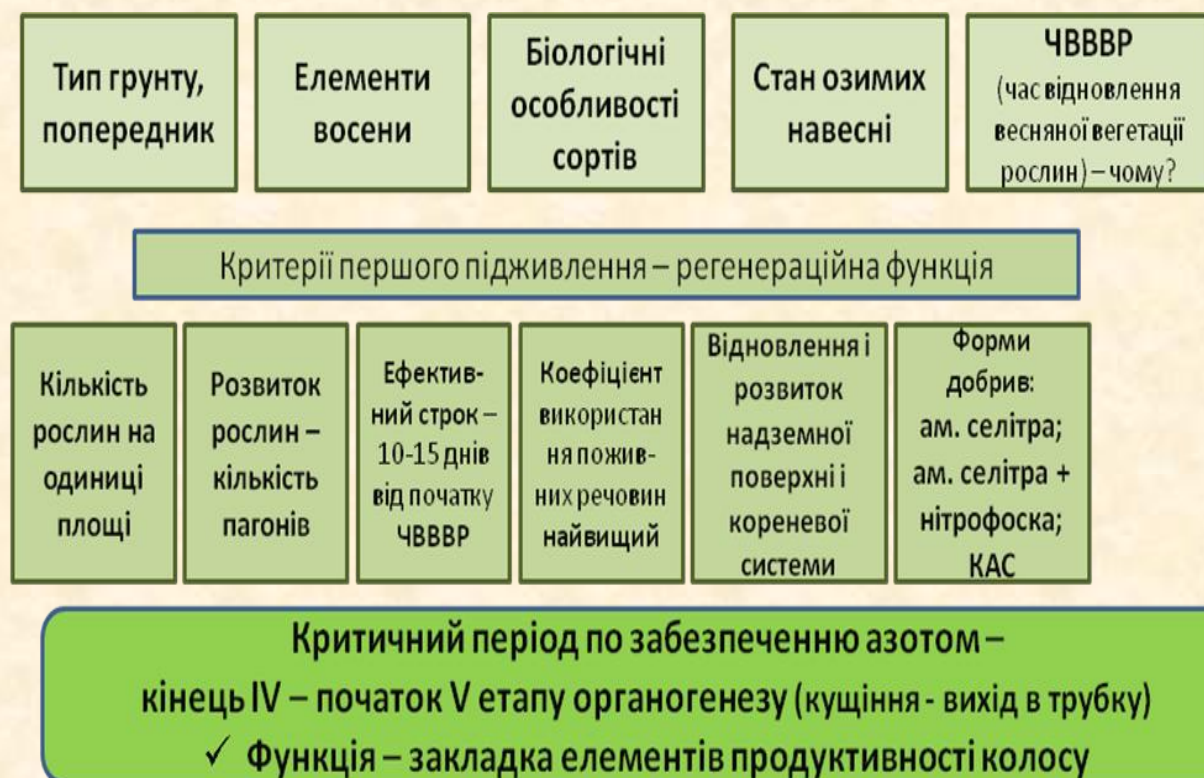
Джерело: www.minjust.gov.ua

Шляхи підтримки озимих зернових культур урожаю 2015 року

Марія Свідерко, провідний науковий співробітник,
кандидат сільськогосподарських наук,
Інститут сільського господарства
Карпатського регіону НААН України

У попередніх матеріалах (*випуск № 4 (4) 2015 р.*) нами висвітлено критерії підживлення озимих зернових культур, зокрема й пшениці озимої, які сприяють відновленню ростових процесів, формуванню елементів продуктивності колосу та якості зерна (рис. 1, 2).

Озимі жито, ячмінь –N₃₄ (1 ц ам.селітри)
– без подальших підживлень – N₄₅ (1,5 ц ам.селітри)

Рис. 1. Диференційований підхід до підживлення пшениці озимої

Рис. 2. Наступні підживлення (мета – формування якості зерна, напрям – продовольче використання).

В умовах зміни клімату додатком до розрахункової норми живлення озимих зернових ефективними є водорозчинні комплексні добрива, стимулятори росту у рекомендованих дозах залежно від потреб рослин, за допомогою яких підвищується стійкість рослин до посухи, надмірної вологи, хвороб, рН ґрунтового розчину тобто до стрес-факторів. Покращується їх розвиток, зокрема наростання надземної маси, кореневої системи, продуктивність фотосинтезу, зростає врожайність.

За результатами наших дослідів в умовах західного регіону роздрібне внесення азоту та позакореневе використання водорозчинних комплексних добрив у важливі за формуванням елементів продуктивності етапи органогенезу рослин на фоні фосфорно-калійного живлення сприяє формуванню найбільш продуктивних посівів сортів нового покоління озимих зернових культур. Зокрема, азотне живлення покращує ріст і розвиток рослин, продуктивність фотосинтезу, формування елементів продуктивності колосу, збільшує врожайність і якість продовольчого зерна. Використання (2011-2012 рр.) водорозчинного комплексного добрива Еколист 3 л/га у III-IV, 4 л/га у VII-VIII етапах органогенезу на посівах пшениці озимої сортів Зимоярка, Комплімент на оптимальному рівні мінерального живлення збільшувало площу листової поверхні на 7,8-8,6 тис.м²/га, масу 1000 зерен на 1,5-1,7 г, натуру зерна на 10-11 г/л, врожайність на 0,43-0,51 т/га. При цьому найвищі показники врожайності і якості зерна (I,II класу згідно Держстандарту) пшениці озимої отримали за

площі листової поверхні 49,6-61,5 тис.м²/га (V-VIII етап органогенезу).

Поряд із підживленням рослин озимих зернових культур важливе значення має інтегрована система захисту проти бур'янів, хвороб та шкідників у відповідні етапи їх розвитку рекомендованими препаратами.

Комплекс догляду за посівами озимої пшениці, як основної зернової культури, повинен бути спрямований на формування елементів структури врожаю (рис. 3,4).

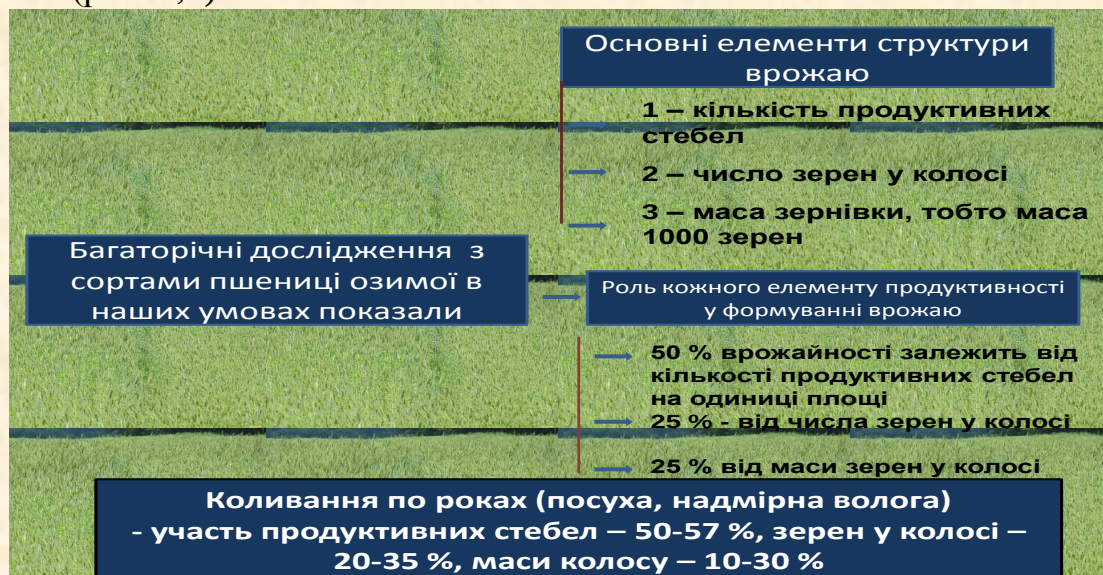

Рис.3. Елементи структури і їх роль у формуванні врожаю

- ✓ Отже, високий урожай, це компроміс між кількістю продуктивних стебел і елементами колосу
- ✓ Для формування високого врожаю необхідно забезпечити оптимальне значення кожного елементу структури шляхом оптимізації умов впродовж вегетації рослин
- ✓ Густота стебел на одиниці площі
 - 250-350 шт/м² – низькопродуктивні посіви 2,0-2,5 т/га
 - 450-500 шт/м² - середньопродуктивні 3,5-4,0 т/га
 - 500-600 шт/м² - високопродуктивні 5,0-6,0 т/га
 - 600-700 шт/м² - дуже високопродуктивні – 7,0-8,0 т/га – це високооптимізовані технології, вимагаючі моніторингу впродовж вегетації, тканинна діагностика живлення, інтегрований захист, сорти пластичні, адаптовані до зон вирощування, з генетично обумовленим високим потенціалом врожаю і якості зерна
- ✓ Найбільш продуктивні посіви, в яких на долю головних колосів припадає 65 - 70 %, бокових 20 - 30 %

Рис.4. Орієнтири структури посіву

Система хімічного захисту насаджень смородини, порічок і агрусу від хвороб та шкідників у 2015 році

№ п/п	Фази розвитку	Хвороби	Шкідники	Система захисту
1	До розпускання бруньок (період спокою) та восени в жовтні-листопаді	Зимуючі в листках збудники грибних хвороб	Звичайний та павутинний кліщі	Видалення бруньок пошкоджених кліщем, вирізання гілок пошкодж. смород. склівкою та міллю
2	Березень, до розпускання бруньок	Борошниста роса	Попелиці, кліщі, щитівки, листокрутки	Препарат 30В
3	Перед цвітінням	Септоріоз, антракноз, іржа, борош. роса	Пильщики, листокрутки, галиці, смородиновий бруньковий кліщ	Актеллік, 50 % к. е. – 1,5 л/га+Топсін-М, 70% з. п. – 0,8-1,0 кг/га
4	Цвітіння	Махровість смородини	-	Виявлення, видалення і спалення заражених кущів
5	Після цвітіння	Септоріоз, антракноз, борош. роса	Смородинова склівка, пильщики, листокрутки	Вирізування гілок пошкодж. смород. склівкою Актіфит, 0,2% к. е., Топсін-М, 70% з. п. – 0,8-1,0 кг/га або Байлетон, 5% з. п. – 2 кг/га
6	Перед і після цвітіння	Грибні хвороби	-	Проведення позакорен. підживлення мікроелементами (сірчаноокисла мідь, сірчаноокислий цинк, сірчаноокислий марганець – 2 кг/га або борна кислота – 1 кг/га)
7	Після збирання врожаю	Септоріоз, антракноз, іржа, борош. роса	Попелиці, пильщики	Актеллік, 50 % к. е. – 1,5 л/га+Топсін-М, 70% з. п. – 0,8-1,0 кг/га

Система хімічного захисту яблуневих садів від хвороб та шкідників (1,6 га), 2015 р.

№ п/п	Фази розвитку	Хвороби	Шкідники	Система захисту
1	Спляча брунька	Парша, плодова гниль, борош. роса, бактеріози	Каліфорнійська щитівка (t° вище 5 С°)	Медян екстра, 350 SC к. с. – 2,0 л/га+ Топсін М, 70% з. п. – 1 кг/га
2	Зелений конус	Парша, плодова гниль, борош. роса, бактеріози	Сірий довгоносик, букарка, квітко їд, яйця кліщів	Медян екстра, 350 SC к. с. – 2,0 л/га+ Хорус, 75% в. г. – 0,2 кг/га
3	Рожевий бутон	Парша, плодова гниль, борош. роса	Довгоносики, попелиці, листокрутки та ін.	Мерпан, 80% в. г. – 2,5 кг/га
4	Цвітіння	Парша, борош. роса, гнилі	Попелиці, довгоносики	Мерпан, 80% в. г. – 2,0 кг/га
5	Кінець цвітіння (80% опадання пелюсток)	Парша, плодова гниль, борош. роса	Пильщики, щитівки, попелиці, листоблішки, молі, кліщі	Моспілан, 20% р. п. - 0,15 кг/га+ Топсін М, 70% з. п. – 1 кг/га
6	Лісовий горіх	Парша, плодова гниль, борош. роса	Яблунева плодожерка 1-го пок., щитівка, попелиці, молі	Моспілан, 20% р. п. - 0,25 кг/га+ Хорус, 75% в. г. – 0,2 кг/га
7	Грецький горіх	Парша, плодова гниль, борош. роса, іржа	Листокрутки, попелиці, золотогоуз, амер. білий метелик	Конфідор Максі, в. г. – 0,07 кг/га+ Топсін М, 70% з. п. – 1 кг/га
8	Через 5-7 днів при потребі	Парша, плодова гниль, борош. роса	Яблунева плодожерка, попелиці, листокрутки	Хорус, 75% в. г. – 0,2 кг/га
9	Через 5-7 днів при потребі	Борош. роса парша, плодова гниль	Молі, попелиці, яблунева плодожерка	-/-
10	1-10 вересня пізні сорти на зберігання	Парша, плодова гниль, борош. роса	-	Топсін М, 70% з. п. – 1-2 кг/га (за 14 днів до збору), Мерпан, 80% в. г. – 2,0-2,5 кг/га (за 7 днів до збору)
11	Після збирання плодів за 10 днів до повного опадання листя	Парша	-	5% розчин сечовини+Медян екстра, 350 SC к. с. – 2,0 л/га

Система хімічного захисту кісточкових (черешня і вишня) від хвороб та шкідників, 2015 р.

№ п/п	Фази розвитку	Хвороби	Шкідники	Система захисту
1	Початок розпускання бруньок “зелений конус”	Моніліоз, клястероспоріоз, плямистості листків	-	1 % бордоська рідина – 10-15 кг/га або Медян екстра, 350 SC к. с. – 2,0-3,0 л/га
2	Висування і “відокремлення бутонів”	Моніліоз, плямистості, плодова гниль	Попелиці, пильщики, довгоносики	Бі-58, 40% к. е. – 1,5 л/га+ Хорус, 75% в. г. – 0,2 кг/га
3	Відразу після закінчення цвітіння	Кокомікоз, плямистості, плодова гниль	Попелиці, пильщики, кліщі, вишневий довгоносик	Хлорокис міді, 90% з. п. – 4-6 кг/га або Топсін М, 70% з. п. – 1 кг/га, Конфідор Максї, в. г. – 0,07 кг/га
4	Через 8-10 днів після попереднього обприскування	-/-	-/-	Хорус, 75% в. г. – 0,2 кг/га+Шерпа, 25% к. е. – 1,5
5	Відразу після збору врожаю і через 12-14 днів	Плямистості листя	Вишневий слизистий пильщик, амер. білий метелик	1 % бордоська рідина або Хорус, 75% в. г. – 0,2 кг/га, або Медян екстра, 350 SC к. с. – 2,0 л/га

Черешня і вишня (площа 3,76 га)

№ п/п	Назва препарату	Норма витрати на 1 га, кг, л	Норма витрати на задану площу	К-ть обприскувань	Загальна к-ть, кг, л
Інсектициди					
1	Актара, 25% в. г.	0,14	0,52	1	0,52
2	Конфідор Максї, в. г.	0,07	0,26	1	0,26
3	Бі-58, 40% к. е.	2,0	7,52	1	7,52
4	Актеллік, 50 % к. е.	1,5	5,64	1	5,64
Фунгіциди					
5	Топсін М, 70% з. п.	1,0	3,76	1	3,76
6	Мерпан, 80% в. г.	2,0	7,52	1	7,52
7	Медян Екстра, 350 SC к. с.	2,0	7,52	2	15,04
8	Хорус, 75% в. г.	0,2	0,75	2	1,5
Гербіциди					
9	Пантера, к. е.	1,5	5,64	1	5,64
10	Раундап Екстра, в. р.	4,0	15,04	1	15,04
11	Пріма, с. е.	0,5	1,88	1	1,88

Яблуня (площа 1,6 га)

№ п/п	Назва препарату	Норма витрати на 1 га, кг, л	Норма витрати на задану площу	К-ть обприскувань	Загальна к-ть, кг, л
Інсектициди					
1	Актара, 25% в. г.	0,14	0,22	1	0,22
2	Тарнек, з. п.	1,0	1,6	1	1,6
3	Конфідор Максї, в. г.	0,07	0,11	1	0,11
4	Моспілан, 20% р. п.	0,25	0,4	1	0,4
5	БІ-58, 40% к. е.	2,0	3,2	1	3,2
6	Актеллік, 50 % к. е.	1,5	2,4	1	2,4
Фунгіциди					
7	Топсін М, 70% з. п.	1,0	1,6	4	6,4
8	Мерпан, 80% в. г.	2,0	3,2	3	9,6
9	Медян Екстра, 350 SC к. с.	2,0	3,2	3	9,6
10	Хорус, 75% в. г.	0,2	0,32	4	1,28
Гербіциди					
11	Раундап Екстра, в. р.	4,0	6,4	3	19,2

Маточники (площа 0,77 га)

№ п/п	Назва препарату	Норма витрати на 1 га, кг, л	Норма витрати на задану площу	К-ть обприскувань	Загальна к-ть, кг, л
Інсектициди					
1	Актара, 25% в. г.	0,14	0,11	2	0,22
2	БІ-58, 40% к. е.	2,0	1,54	2	3,08
3	Актеллік, 50 % к. е.	1,5	1,15	2	2,3
Фунгіциди					
4	Топсін М, 70% з. п.	1,0	0,77	2	1,54
5	Мерпан, 80% в. г.	2,0	1,54	2	3,08
6	Хорус, 75% в. г.	0,2	0,15	2	0,3

Сергій Оратівський, Львівська дослідна станція садівництва НААН

Українське бджільництво в контексті європейського бджільництва

*Микола Грибок, к.т.н., доцент,
Національний університет «Львівська політехніка»,
Голова Львівського Братства Пасічників «Рій»*

Земля в світобаченні українців завжди була Святою, а тепер все більше стає товаром. Складна економічна ситуація впливає і на розвиток галузей аграрного сектору

Оскільки бджільництво є складовою частиною сільського господарства, то подібна ситуація є і в бджільництві. Колективні пасіки були знищені при розпаді колгоспів. Бджільництво стало приватним. У селян появилась можливість одержати додаткові заробітки з пасіки, оскільки медозбори в Україні вищі порівняно з країнами Євросоюзу.

Професійність та працьовитість наших людей не дали знищити бджільництво. В Україні число бджолосімей становить біля трьох мільйонів, які виробляють щорічно 60-70 тис. т. меду. За кількістю виробленого меду Україна займає перше місце в Європі і п'яте – у світі. Однак, чим більше бджолопродукції виробляється, тим нижчими стають ціни на неї. Вже у 2011 році гуртові ціни на мед у східних та південних областях України складали 10-12 грн. Це пов'язано з тим, що у нас немає державної підтримки бджільництва, а також державної політики експорту бджолопродуктів. Експортом займаються ряд торговців, які за своєю суттю зацікавлені в низьких цінах на мед, бо це приносить їм надприбутки при малих зусиллях. Частину своєї продукції продають самі пасічники, однак в силу бідності населення України, його купівельна здатність низька. В галузі потрібні кардинальні заходи для реалізації українських медів як в нашій промисловості, так і шляхом експорту в Євросоюз, де щорічно імпортується 140 тис. т. меду.

Самі пасічники не мають можливості експортувати мед в силу митних перешкод на кордонах України, Росії і Білорусії. Відсутність економічно мотивованих цін на бджолопродукцію привело до скорочення числа бджолосімей на пасіках. Впала потреба в бджолопакетах, які поставляються пасічниками Західної України. З іншого боку, відсутність доброго попиту на бджолопакети при нижчих медозборах порівняно із східною і південною Україною логічно приводить до зростання цін на мед. Однак завезення південноукраїнських дешевих медів в міста Західної України приведе до знищення пасік в силу їх збитковості.

Держави Євросоюзу підтримують розвиток бджільництва тому, що доходи від бджолозапилення сільськогосподарських полів на одну сім'ю становлять 1070 євро за даними Євросоюзу. Українська влада цим не цікавиться. Її мотивація – власний прибуток, заради нього вона здатна навіть китайський мед ввозити в Україну, головне одержати за короткий час великі прибутки. Характерним прикладом цього є діяльність торгових фірм “Козацький мед” і “Кримський мед”, які демпінговими цінами знищують бджільництво.

Великою надією на зміни в українському бджільництві є проведення в 2013 році в Києві світового Конгресу Апімондії. Це стало доброю підставою модернізувати галузь бджільництва, а також провести тісні взаємини з європейськими та світовими бджолярськими організаціями.

Пам'ятною була поїздка українських бджолярів в Південну Корею.

Організація життя в цій державі абсолютно відрізняється від європейської. В бджільництві налагоджений тісний зв'язок між бджолярами, переробниками і торговцями. Всі ці гілки мають рівний розподіл доходу внаслідок взаємозалежості.

Митні закони захищають бджільництво від імпорتنих завезень. В такому випадку сировиною для переробників

є лише корейський мед. Тому засаджено 300 тисяч гектарів акацієвих лісів і щороку засаджуються додаткові території. Так створюється національний інтерес в бджільництві. Воно має добрий розвиток, а тому конгрес Апімондії в 2015 році відбудеться в Південній Кореї.

Для нас важливо було налагодити тісні контакти з європейським бджільництвом. Тому Львівське братство пасічників “Рій” взяло на себе місію налагодити співпрацю з бджолярами Польщі, як країни Євросоюзу, в сфері культури, науки та економіки.

19 вересня 2011 року вперше делегація українських бджолярів від Дону до Сяну, від Полісся до Чорного моря взяла участь в 29-х загальнопольських днях пасічника. Польські штандари і українські хоругви разом ввійшли в багатотисячний зал м. Островець, Свентокшижського воєводства

Привітання з боку українських бджолярів з пропозиціями більш тісної співпраці були зустрінуті оплесками. На другий день відбулась Служба Божа для бджолярів Польщі і України в костелі в м. Балтув .

Пошанування традицій, вірувань та культури кожного з народів дало добрі плоди для співпраці. Вже в лютому 2012 року делегація українських бджолярів та вчених взяла участь у Всепольській конференції “Сучасні проблеми бджільництва”. В квітні 2012 року в м. Долина (Івано-Франківської області) була проведена міжнародна

конференція з проблем бджільництва, в якій взяли участь пасічники Свентокшижського і Люблінського воєводств.

З 26 по 30 липня 2012 року в Україну приїхала Свентокшижська делегація бджолярів (60 осіб). Зустрічі в Жовкві, спільна конференція в Буську, відвідування замків Львівщини, пасік, екскурсії по Львову, переїзд через Карпати до матковивідних пасік у Вучковому, Хусті, Мукачеві. З 11 по 15 серпня в

Україні перебувала делегація бджолярів Люблінського воєводства (50 осіб).

19 серпня 2012 року делегація бджолярів Львівщини взяла участь у святі Свентокшижських бджолярів в м. Балтув.

19 вересня 2012 року делегація українських бджолярів від Дону до Сяну, від Полісся до Чорного моря (25 осіб) виїхала в Польщу для участі в 30-х загальнопольських днях пасічника. 20 вересня відбулися екскурсії по Люблінському воєводству разом з польськими та білоруськими бджолярами. Ми взяли участь у відкритті пам'ятника відомому бджоляреві, священнику Яну Долиновському (м. Ганськ).

В зустрічах з бджолярами м. Владава, провели екскурсію містом, відвідали пасіку, яка стоїть біля р. Буг на границі Білорусії, України і Польщі. Ввечері на пасіці недалеко від Любліна відбулася урочиста вечірка з участю консула України в Любліні Сергія Сидюка. 21 вересня штандарти польських і хоругви українських бджолярів знову зішлись в м. Пшчеля Воля.

Українських бджолярів вразив рівень присутності органів влади Польщі на бджолярських святах. Нагороди бджолярам давалися від президента, міністра сільського господарства, польської спілки пасічників.

Такі зустрічі виховують патріотизм і гордість за свою державу, сприяють формуванню ідентичності спільноти.

Особливо це контрастно виглядало для українських бджолярів.

На другий день українські бджолярі взяли участь у спільній Службі Божій в костелі. Разом з польськими бджолярами здійснили пошанування вівтаря в костелі. Потім колона польських і українських бджолярів із штандартами і хоругвами під марш в супроводі оркестру під оплески учасників свята ввійшла на стадіон, де було організовано величну ярмарку з галузі бджільництва.

Продовження статті у наступних випусках.

«Агро-Львів» та «Агрообрій» – успішний тандем

У Перемишлянському районі Львівської області працює фермерське господарство «Агрообрій», яке очолює Марія Максимішин. Господиня організовує свою роботу на 127 гектарах. Каже, що складно, але робота їй подобається, тому і результати не змусили на себе чекати.

Як молода людина, котра мислить сучасними категоріями, Марія Максимішин почала свій бізнес з правильних кроків, щоб в подальшому не виправляти те, що залишилося з минулого, як більшість наших фермерів. На разі для України рідкість, коли молоді люди вирішують пов'язати своє життя із сільським господарством, Марія ж, навпаки, самотійно зробила свій вибір. Вона активно навчається, цікавиться новими тенденціями у аграрному секторі, шукає новітні шляхи вдосконалення та розвитку, постійно намагається комунікувати з фахівцями у галузі та знаходити для свого господарства нові можливості.

Саме завдяки своїй активності Марія дізналася про проект «Надання послуг з управління двома ланцюгами додаткової вартості сільськогосподарської продукції в Україні» («Агро-Львів») і спільно з проектом змогла реалізувати чимало планів на своєму «Агрообріі». Підприємство активно співпрацює з проектом «Агро-Львів» - кілька разів подавало заявку на отримання грантової підтримки, а Марія Максимішин бере активну участь у навчаннях та інших інформаційно-навчальних заходах проекту. Марія – наймолодший керівник, з яким доводилося мати справу проекту, але водночас – це людина, котра використовує фаховий підхід та прагне досягнути високих результатів у сільському господарстві.

Перший грант «Агрообрій» отримав на придбання сівалки для овочевих культур та грядоутворювача, другий – для напilenня поліуретаном овочесховища. Третій грант використали для придбання холодильного обладнання у дві камери овочесховища, четвертий – для купівлі глибокорозпушувача та автотранспорту. Марія Максимішин вважає якісне овочесховище запорукою успішної роботи аграрія, тому і вирішила інвестувати у нього. «Певне сховище у нас було, – каже пані Максимішин, – але воно нестандартне – достатньо високе. З точки зору енергоощадності зберігати продукцію там було не вигідно. Ми вирішили вдосконалити дане

приміщення – дещо перепланували його. І вже в оновлене сховище купили холодильні камери за допомогою гранту. Другий грант допоміг нам утеплити сховище поліуретаном, зробивши його енергоощаднішим та якіснішим для зберігання овочів. Варто сказати, що грант значно пришвидшив розбудову нашого сховища – вдалося все

зробити за один рік і вже у той же рік закласти у сховище продукцію».

«Агро-Львів» допоміг Марії Максимішин також реалізувати ще один проект – вирощування суниці. Господиня давно задумувалася над диверсифікацією роботи і зупинилася саме на суниці. Каже, що ягода в Україні дуже популярна і з точки зору бізнесу вигідно її садити. 5 га поля засадили саджанцями елітного сорту – інвестиція у таку сферу суттєва, тому господиня знову вирішила звернутися до проекту «Агро-Львів». Відтак отримала грант, за який вдалося придбати частину саджанців. Окрім цього, проект «Агро-Львів» виділив грантові кошти на систему іригації – це крапельне зрошування суниці, яке у Львівській області використовує дуже мало господарств.

Загалом «Агрообрій» – це 127 гектарів поля, де вирощують овочі борщового набору і тепер ще й суницю. Завдяки обладнанню, котре купили за допомогою гранту планують вийти на закордонний ринок, адже ефективніша робота сприяє вирощуванню якісної продукції та оптимізації часу. Завдяки останньому і є

змога налагоджувати контакти для експорту. Результати роботи з новим обладнанням вже можна оцінити – завдяки глибокорозпушувачу коренеплоди нового урожаю вирости значно більшими і вже відповідають європейським вимогам до зовнішнього вигляду.

Марія Максимішин каже, що їй пощастило в тому, що була змога почати роботу з початку. Відтак, почали не стільки з вирощування урожаю, скільки з ринків збуту. На сьогодні, наприклад, дуже велике значення має упаковка, адже з кожним роком зростають вимоги покупців. Я думаю над тим, щоб організувати на підприємстві пакувальну лінію. Відповідно, потрібно одразу обладнання для миття овочів. Це вплине і на вартість нашої продукції, а також може розширити ринок збуту.

Питання пов'язані із пенсійним забезпеченням надзвичайно цікавлять працівників та керівників підприємств аграрного сектора у Львівській області. Ряд законодавчих змін, які вступили в силу з початку 2015 року, істотно скоригували систему пенсійного забезпечення в Україні.

На окремі питання, які цікавлять читачів "Вісника Агрофорум", відповів у бліц-інтерв'ю перший заступник начальника Головного управління Пенсійного фонду України у Львівській області Олександр Сафін.

- Доброго дня, Олександр Равільович. Яка кількість пенсіонерів зареєстрована на початок 2015 року в сільській місцевості на Львівщині?

- О.С.: Кількість пенсіонерів, які одержують пенсію в сільській місцевості в області на початок 2015 року – становить 253 тисяч 925 осіб.

- Згідно Закону України "Про особисте селянське господарства" (ОСГ), члени ОСГ повинні сплачувати соціальні внески за договорами добровільного страхування. Як правило такі внески не сплачуються. На яку пенсію вони зможуть розраховувати при досягненні пенсійного віку? Як самозайнятим буде розраховуватись страховий і трудовий стаж?

- О.С.: Починаючи з 1 січня 2004 року для обчислення розміру пенсій визначається страховий стаж людини – період, протягом якого вона підлягала загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачені страхові внески в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок. Страховий стаж обчислюється в місяцях, і той місяць (чи місяці), за який внески до Пенсійного фонду не сплачені, не включається до страхового стажу. Особа, яка не працює, відповідно не сплачує внески і не набуває страхового стажу. За ці періоди життя в її персональній обліковій картці в системі персоніфікованого обліку дані для обчислення пенсії будуть відсутні. У майбутньому цей період не буде врахований до страхового стажу та, відповідно, під час призначення пенсії вплине на її розмір, через що пенсійна виплата буде меншою, ніж могла б бути.

Тому, молодим людям потрібно вже сьогодні замислитися про те, який розмір пенсії в них буде в майбутньому. Потрібно вже зараз подбати про набуття страхового стажу, легально отримувати заробітну плату та сплачувати страхові внески.

Слід зазначити, що згідно із Законом України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" від 08.07.2010 №2464-VI (надалі – Закон - 2464) члени фермерського господарства

особистого селянського господарства - на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття, у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням, від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, та пенсійне страхування мають право на добровільну сплату єдиного внеску.

Відповідно до Закону України від 04.07.2013 р. №406-VII “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи” (надалі – Закон - 406), який набрав чинності з 11.08.2013 р., адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування займаються органи Міністерства доходів і зборів України.

Законом - 406, внесено зміни та доповнення в Закон - 2464, яким визначено, що надання роз'яснення з питань застосування законодавства про збір та ведення обліку єдиного внеску віднесено до функцій органів доходів і зборів, в тому числі щодо укладення договору про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування (п.8 ч.2 ст.12).

Одночасно повідомлю, що відповідно до частини 5 статті 10 Закону – 2464 договором про добровільну участь може бути передбачена одноразова сплата особою єдиного внеску **за попередні періоди, в яких особа не підлягала загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню** (у тому числі за період з 1 січня 2004 року по 31 грудня 2010 року).

Таким чином, для збільшення страхового стажу необхідно звертатися із заявою до органів доходів і зборів (органів державної фіскальної служби) для укладення договору про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Отже, підсумовуючи вищенаведене, можна зробити висновок, що в даний час держава надає можливість особам, які не підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню, але добровільно сплачують страхові внески, подбати про свою майбутню пенсію та й про своє майбутнє в цілому.

- **Чи доцільно і надалі призначати пільгові пенсії працівникам галузей сільського господарства (доярки, трактористи, багатодітні матері)?**
- О.С.: З 1 квітня 2015 року набули чинності зміни в пенсійному законодавстві, запроваджені Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення” від 02.03.2015 р. № 213–VIII, які торкнулись і окремих категорій працівників сільського господарства, які

користуються правом пільгового пенсійного забезпечення. Для жінок, які працюють в сільському господарстві та користуються правом пільгового пенсійного забезпечення (а це трактористи-машиністи, доярки (оператори машинного доїння), свинарки-оператори, жінки, зайняті на вирощуванні, збиранні та обробці тютюну) пільговий пенсійний вік збільшуватиметься з 50 до 55 років поступово кожних півроку на 6 місяців.

Для чоловіків з числа трактористів-машиністів, безпосередньо зайнятих на вирощуванні сільськогосподарської продукції, збільшується необхідний страховий стаж з 25 років до 30 років. Збільшення стажу відбуватиметься у період до 1 квітня 2024 року поступово. При цьому вік виходу на пільгову пенсію (55 років) та необхідна тривалість пільгового стажу (20 років), що дає право на таку пенсію, залишилися незмінними.

Норми щодо призначення пенсій на пільгових умовах багатодітним матерям і матерям інвалідів з дитинства врегульовані Прикінцевими положеннями Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.

Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України”, що набирає чинності з 1 квітня 2015 року, вимоги щодо віку та стажу, які дають право на пенсію на пільгових умовах зазначеним матерям, залишилися незмінними, тобто жінкам, які народили п’ятеро або більше дітей і виховали їх до шестирічного віку, та матері інвалідів з дитинства, які виховали їх до цього віку, мають право на призначення дострокової пенсії за віком після досягнення 50 років та за наявності не менше 15 років страхового стажу.

Крім того, жінкам, які працюють у сільськогосподарському виробництві та виховали п’ятеро або більше дітей до 14-річного віку призначаються пенсії на пільгових умовах незалежно від віку та наявного трудового стажу.

Право на зазначену пенсію мають жінки, які зайняті на постійній роботі у сільськогосподарському виробництві у колгоспах, державних господарствах, міжгосподарських підприємствах, кооперативах, орендних, колективних, а також у селянських (фермерських) та інших господарствах незалежно від форми власності та господарювання.

Право дострокового виходу на пенсію за віком є і у багатодітного батька, але не раніше ніж за 5 років до досягнення пенсійного віку, при наявності не менше 20 років страхового стажу, але за вибором матері або в разі її відсутності, якщо виховання п’ятьох або більше дітей здійснюється батьком.

- Чи можуть сподіватись аграрії на те, що держава повернеться до механізму виплати пільгових пенсій за рахунок коштів бюджету?

- О.С.: Згідно з абзацом 4 пункту 1 статті 2 Закону України “Про збір на обов’язкове державне пенсійне страхування” (із змінами) для підприємств, установ, організацій, крім тих, які є платниками фіксованого сільськогосподарського податку, об’єктом оподаткування є також фактичні витрати на виплату та доставку пенсій, призначених відповідно до пунктів “б”- “з” статті 13 Закону України “Про пенсійне забезпечення” до досягнення працівниками пенсійного віку, передбаченого статтею 26 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.

З 1 січня 2015 року набрав чинності Закон України від 28.12.2014 р. №71 VIII “Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи”, яким внесено зміни до Податкового кодексу України, а саме з переліку загальнодержавних податків і зборів виключено фіксований сільськогосподарський податок.

У зв’язку з цим, з 1 січня 2015 року для сільськогосподарських підприємств, що були платниками фіксованого сільськогосподарського податку, відновлюється відшкодування фактичних витрат на виплату та доставку пенсій, призначених відповідно до пунктів “б”-“з” статті 13 Закону України “Про пенсійне забезпечення” до досягнення працівниками пенсійного віку, передбаченого статтею 26 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.

Для платників єдиного податку виключень щодо відшкодування фактичних витрат на виплату та доставку пенсій, призначених на пільгових умовах, чинним законодавством не передбачено.

Порядок покриття витрат на виплату та доставку пенсій, призначених на пільгових умовах, визначено у розділі 6 Інструкції про порядок обчислення і сплати страхувальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду України, яка затверджена постановою правління Пенсійного фонду України від 19.12.2003 р. №21-1 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 16.01.2004 №64/8663 (із змінами) (далі – Інструкція).

Згідно із пунктом 6.4 Інструкції, розмір сум до відшкодування на поточний рік визначається органами Пенсійного фонду України щорічно у розрахунках фактичних витрат на виплату та доставку пільгових пенсій, призначених відповідно до частини 2 “Прикінцевих положень” Закону (згідно з додатками 6 та 7), які надсилаються підприємствам до 20-го січня поточного року та протягом 10 днів з новопризначених (перерахованих) пенсій.

Підприємства щомісяця до 25-го числа вносять до Пенсійного фонду зазначену в повідомленні місячну суму фактичних витрат на виплату та доставку пенсій, призначених на пільгових умовах (пункт 6.7 Інструкції).

Зазначу, що на даний час в комітетах Верховної Ради України опрацьовуються законопроекти від 24.02.2015 №2223 “Про внесення змін до Закону України “Про збір на обов’язкове державне пенсійне страхування” (щодо захисту прав сільськогосподарських підприємств)” та від 03.03.2015 р. №2229-1 “Про внесення змін до Закону України “Про збір на обов’язкове державне пенсійне страхування” щодо уточнення та приведення у відповідність об’єкта оподаткування із чинними положеннями податкового законодавства”.

- Дякую Вам за надану вичерпну інформацію.

Розмову вів Павло Музика.

Експорт на європейські ринки стабільно зростає

Українські виробники станом на кінець березня додатково до використаних раніше квот по меду та кукурудзі і майже повністю заповнили квоти по яблучному та виноградному сокам – на 98%, – повідомила заступник Міністра аграрної політики та продовольства України з питань євроінтеграції Владислава Рутицька.

Квота за томатною пастою заповнена вже на 21,4%. Гарними темпами використовується квота на експорт пшениці – вже вивезено 332 тис. з наданої квоти у 850 тис. т. Також на 2/3 заповнено квоту на експорт вівса», — додала Владислава Рутицька.

Джерело: www.latifundist.com

Словацько-український бізнес-форум SUBF-2015

20-23 квітня 2015 року у Словаччині (м. Кошице) відбудеться спільний бізнес-форум. Форум є першою українською площадкою для вітчизняних експортерів на терені ЄС, що дозволяє зібрати велику кількість закордонних інвесторів та замовників без галузевого обмеження. Більш детальна інформація щодо умов участі в заході розміщена на офіційному сайті організатора: www.kratos.net.ua

Програма розвитку жіночого лідерства «АгроЛеді»

З листопада 2014 року по січень 2015 року проект «Надання послуг з управління двома ланцюгами додаткової вартості сільськогосподарської продукції в Україні» («Агро-Львів») спільно з Київською школою економіки (KSE) провели навчальну програму розвитку жіночого лідерства «АгроЛеді». Учасницями програми стали жінки, котрі працюють у аграрному секторі і хочуть розвивати власну справу, вдосконалювати галузь та впливати на розвиток підприємництва в Україні. У програмі взяли участь 22 жінки – всі вони абсолютно різні за віком, за специфікою роботи, за власним досвідом, за своїм баченням і розумінням бізнесу. «АгроЛеді» об'єднала їх задля спільної мети – розвитку якісного менеджменту у сільському господарстві.

Програма «АгроЛеді» відбулася у форматі 5 дводенних навчальних модулів. Викладачі і тренери програми зазначають, що навіть для них «АгроЛеді» стала особливим досвідом – учасниці були налаштовані на результат, на практику, вони самокритичні і готові розвиватися – саме ці риси допомагають жінкам у світі бізнесу працювати і створювати якісний продукт.

Кожна з учасниць – це маленька історія становлення, розвитку та планів. Їхні історії, а також враження від навчальної програми допомагають краще зрозуміти жіночий бік аграрного бізнесу. Досвід впровадження такої програми виявився настільки успішним, що було прийняте рішення її продовжити. Відтак, у лютому 2015 року розпочався другий етап під назвою «АгроЛеді: успішний розвиток бізнесу в умовах швидкоплинних змін». Цей курс складається з чотирьох дводенних навчальних модулів і триватиме до травня 2015 року. На першому етапі навчання учасниці вивчили теми лідерства та особистої ефективності, стратегії та планування власної справи, управління людьми та маркетингу, фінансового менеджменту, а також можливостей для зростання. На другому курсі передбачені такі теми: «Стратегічний маркетинг», «Управління проектами», «Поведінкова економіка», «Ефективні комунікації».

Учасниці «АгроЛеді» про свої враження після першого курсу навчальної програми:

Ольга Романів разом з чоловіком керує компанією «Сади Прикарпаття», займаються вирощуванням ягід та фруктів, а кілька років тому почали виготовляти соки прямого віджиму.

- Програма «АгроЛеді» допомогла мені побачити український агробізнес з нової точки зору. Отримала заряд у 1000 вольт для натхнення, з'явився стимул рухатися вперед, здобула нові

знайомства, деякі з яких вже вимальовуються у цікаві проекти. Вважаю, що при нинішній складній ситуації в країні дуже важливо не опустити рук та зуміти зробити щось не лише для себе, а й для розвитку країни. А зірковий склад найкращих українських бізнес-консультантів, несподівані знання та відкриття, нові ідеї та знайомства дали впевненість у власних силах.

Юлія Демчук працює у ПрАТ «Тернопільський молокозавод» (ТМ «Молокія»). У її обов'язки входить робота з документацією, кадрами та налагодження контактів з потенційними клієнтами:

- «АгроЛеді» - це один із найбільш "викоханих" проектів, у яких мені щастило брати участь. Кожен із організаторів та викладачів вклав всю душу, любов і віддався реалізації

повністю. Це відчувалось на кожному модулі. Сказати, що проект вийшов чудовим - це нічого не сказати, адже за насиченістю різнобарвної інформації, я впевнена, кожна з учасниць може порівняти його з не одним місяцем самостійної роботи над собою. Після таких проектів здається, ніби на спині вирости крила, у голові одна за одною виникає незліченна кількість ідей, а мозок наче очистився від непотрібної інформації.

Ольга Лучка – заступниця директора ТОВ «Крона», яке вирощує овочеві та зернові культури, а також займається переробкою вирощеної продукції – виготовляє овочеві, молочні, м'ясні та фруктові консерви. Ольга працює над розвитком нових напрямків, пошуком партнерів, клієнтів та інвесторів:

- Програма "Агроледі" є чудовою платформою для нових знань, навичок, ідей та контактів у сфері жіночого лідерства в сільському господарстві. Багатоаспектний підхід дав змогу збалансувати раціональний та емоційний

інтелект, загальні та спеціальні знання та сформувати дружню спільноту професіоналів.

Я отримала натхнення та орієнтири для подальшого особистісного та професійного розвитку, а досвід тренерів та учасниць програми закріпив мотивацію.

Інна Карпо – директорка підприємства з вирощування та реалізації пшениці, сої, кукурудзи та інших сільськогосподарських культур. Компанія під її керівництвом стала одним з лідерів у район з врожайності. Інна постійно працює над впровадженню новітніх технологій та планує перехід на «точне землеробство». Ціллю роботи своєї компанії вважає підвищення престижу українських товаровиробників у світі:

- Познайомившись з учасниками програми, я зрозуміла, що робота жінок в аграрному секторі є дуже важливою, адже крім необхідних якостей лідера (організованість, відповідальність, працелюбність) жінка має особливу інтуїцію. Для бізнесу здатність відчувати "на рівні живота" є надзвичайно важливою. Дуже цікавими були зустрічі з бізнес-леді, які також вже досягли певних висот у своїй діяльності. Захоплююсь розповідями про вміння жінок поєднувати кар'єру директорки, керівника та одночасно роль турботливої матері та дружини поза роботою. Це насправді захоплює та надихає. Пройшовши навчання, я змінилась як особистість, стала більш відкритою, організованою, у дечому і більш самокритичною.

Ольга Мазурець – власниця компанії, котра надає послуги із землевпорядкування. Її діяльність напряму пов'язана із сільським господарством і це дало їй змогу зрозуміти, що агросфера – саме те, чим вона хоче займатися. Зараз Ольга допомагає батькові у веденні фермерського господарства:

- Я навіть не уявляла, що у нашому агросекторі є стільки успішних жінок. Це точно найсміливіші жінки України. Найцікавішими для мене були практичні кейси та ділові ігри. Завдяки їм зрозуміла наскільки я командний гравець. В мені особисто вже відбулися зміни після навчання – це ретельна інвентаризація думок та бажань і складання чіткого плану на майбутнє.

Альона Сивокінь працює у трейдинговій компанії, яка допомагає українським фермерам знаходити надійних іноземних партнерів для виходу на міжнародні аграрні ринки. Альона стверджує, що українські продукти – найкращі і хоче, щоб про них знав весь світ:

- Дуже рада, що змогла взяти участь у «АгроЛеді». Програма дуже глибока і дає змогу переосмислити не тільки ведення бізнесу, а й стосунки між партнерами, колегами,

а також своє власне життя. Пощастило познайомитися з учасницями – всі жінки яскраві, самодостатні і успішні, у кожної є чому навчитися. Доброю ідеєю було поєднати навчальну частину з творчою, натхненною. Цікаво було послухати сильних успішних жінок, отримати хороші настанови і рекомендації. З кожного модулю винесла щось важливе. Взагалі здавалося, що кожен з викладачів віддав нам частинку своєї душі та енергії. «АгроЛеді» - це не просто знання, це практичні знання, ті, які відразу наступного дня починаєш впроваджувати у роботі.

Марія Максимішин працює у сільському господарстві з 2010 року, займається вирощування зернових, технічних культур та овочів. Співпрацює з 9-ма торговими мережами України. Дуже любить власну справу і вважає сільське господарство одною з найцікавіших сфер. Зараз працює над створенням власної торгової марки і планує розпочати експорт овочів:

- «АгроЛеді» дала мені дуже багато - я стала більш впевненою в собі і у своїх вчинках, почала ретельніше обдумувати та прораховувати рішення. Погляд на деякі речі змінився кардинально, при тому, що раніше навіть не задумувалася над актуальністю змін саме у таких напрямках. Зрозуміла, що потрібно і надалі продовжувати навчатись і працювати над собою.

Довідково. Агро-Львів – це шестирічна програма, фінансована Данією. **Основна мета** – допомогти господарствам (у першу чергу мікро-, малим та середнім господарствам), кооперативам та громадам збільшити додану вартість продукції через більш ефективну та стабільну співпрацю з переробними підприємствами, оптовими ринками та іншими учасниками ланцюгів постачання.

Проект складається з чотирьох компонентів:

- Підтримка ланцюгів формування доданої вартості.
- Гранти. Проект має грантовий фонд, ціль якого підтримати фермерів та кооперативи в залученні фінансів на розвиток.
- Форум. Проект допоможе створити Форум усіх зацікавлених сторін у молочному та фруктовому-овочевому секторах, який буде місцем обміну розвитку ідей та інформації, а також сприяти змінам в законодавчих та нормативних актах.
- Покращення доступу до фінансів.

Джерело: Українсько-данський проект “Агро-Львів”.

Назва виставки	Дата проведення	Місце проведення	Детальніша інформація
Міжнародна конференція "Розвиток органічного сектору в Центральній/Східній Європі та країнах центральної Азії"	16 – 17 квітня 2015 р.	м. Київ, готель «Русь Акорд» вул. Госпітальна, 4	www.organic.com.ua
Практична конференція "Молочна зірка 2015"	17 квітня 2015 р.	Полтавська обл., Миргородський р-н, с. Великий Байрак, ДП "ДГ ім. Декабристів"	www.estw.com.ua
Перший національний форум з підтримки експорту	16-17 квітня 2015 р.	м. Київ, Конгресно-виставковий центр ТПП України Chamber Plaza. вул. В.Житомирська, 33	www.exportua-forum.com
VI Міжнародна виставка та конференція з питань зеленої та альтернативної енергетики "Green Expo 2015"	21-22 квітня 2015 р.	м. Київ, ВЦ "Київ Експо Плаза", вул. Салютна, 2- Б	www.greenexpo.kiev.ua
Конференція «Ризики та протидія шахрайству»	24 квітня 2015 р.	м. Київ, Готель Alfavito, вул. Предславинська, 35-Д	www.proagro.com.ua
Тренінг з питань освоєння ринків ЄС, експортних можливостей, якості продукції, харчової безпеки і сертифікації свіжої і переробленої плодовоовочевої продукції	27-28 квітня 2015 р.	м. Київ, готель «Русь Акорд» вул. Госпітальна, 4	www.agroinvest.org.ua
Forum One Ukraine	30 квітня 2015 р.	м. Київ, Національний палац мистецтв "Україна", вул. Червоноармійська, 103	www.forumone.olerom.com

Назва виставки	Дата проведення	Місце проведення	Детальніша інформація
Міжнародна виставка сільського та зеленого туризму Agrotravel 2015	10-12 квітня 2015 р.	Польща, м. Кельце	www.targikielce.pl
Міжнародна сільськогосподарська виставка Medfel-2015	21-23 квітня 2015 р.	Франція, Перпіньян	www.medfel.com/en
Міжнародна виставка хлібопекарської та кондитерської промисловості IBA 2015	12-17 вересня 2015 р.	Німеччина, м. Мюнхен	www.iba.de
Міжнародна виставка тваринництва Space 2015	15-18 вересня 2015 р.	Франція, м. Ренн	www.space.fr
IDF World Dairy Summit	20-24 вересня 2015 р.	Литва, м. Вільнюс	www.idfwds2015.com
Саміт з тваринництва Sommet de L'elevage	7-9 жовтня 2015 р.	Франція, м. Клермон-Ферран	www.sommet-elevage.fr

Про вихід харчової та сільськогосподарської продукції на ринки ЄС

16 квітня 2015 року у Львівській торгово-промисловій палаті відбудеться семінар на тему: “Вихід сільськогосподарської та харчової продукції українських виробників на ринки Європейського Союзу: процедура квотування, вимоги до маркування та ін.”, що відбудеться у приміщенні Львівської торгово-промислової палати. Докладніша інформація про умови участі та реєстрації: тел./факс: +38 032 297 07 49.

Місце проведення: м. Львів, Стрийський парк, 14. **Початок:** 9:30 год.

Джерело: www.lcci.com.ua

Семінар “Енергетичні кооперативи: можливості для українських громад”

17-19 квітня 2015 р. в м. Львів відбудеться семінар “Енергетичні кооперативи: можливості для українських громад”, організований Greencubator за підтримки Konrad Adenauer Stiftung Ukraine.

Форма для попередньої реєстрації на семінар: www.goog.gl/IVDOpW

Джерело: www.greencubator.info/2015/03/

Перша Українсько-Польська Наукова Бджолярська Конференція

25 квітня 2015 року Львівське Братство Пасічників “Рій” запрошує Вас для участі у Першій Українсько-Польській Науковій Бджолярській Конференції, яка відбудеться у Львові на базі Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького.

Місце проведення: м. Львів, вул. Пекарська, 50. **Початок:** 10:00 год.

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ**25 квітня 2015 р. (субота)**

10.00-11.00 Урочистий початок конференції. Привітання учасників конференції органами міської та обласної влади. Виступ українського ансамблю пісні і танцю.

11.00-18.00 Пленарні сесії. Підведення підсумків. Урочисте завершення конференції.

Детальнішу інформацію для участі у конференції можна одержати: Микола Грибок, голова Львівського Братства Пасічників “Рій”, тел.: (067) 673-15-80 та e-mail: hrybokm@gmail.com

Семінар з питань кредитування сільськогосподарського виробництва

«Проект Американської агенції з міжнародного розвитку (USAID) «АгроІнвест в Україні», одним з головних завдань якого є стимулювання доступу аграріїв до фінансування, у співробітництві з компанією ТОВ «ТА Консалт» проводить серію навчально-інформаційних семінарів для сільгоспвиробників.

Тема семінарів: «Де і як отримати кредит сільгоспвиробнику», на семінарах планується:

- ознайомити сільгоспвиробників із різноманітними можливостями отримання кредиту;
- навчити реально оцінювати потреби у фінансуванні, визначити його потенційний вплив на розвиток господарства;
- докладно висвітлити порядок і процедуру отримання кредиту;
- надати дієві рекомендації щодо того, де сьогодні можна отримати кредит на кращих умовах, як у цьому переконатись та успішно застосувати.

Серії семінарів будуть проводитись у населених пунктах Львівської області у квітні 2015 року за розкладом:

- 27.04.2015 р. о 10.00 год. м. Мостиська, вул. Грушевського, 6 (актовий зал Міської ради м. Мостиська).
- 28.04.2015 р. о 10.00 год. м. Городок, вул. Львівська, 1-а (актовий зал Управління сільського господарства Городоцького р-ну.)
- 29.04.2015 р. о 11.00 год. м. Жовква, вул. Львівська, 40 (актовий зал Жовківської РДА)

Також на кожному семінарі будуть присутні досвідчені фахівці кредитної спілки «Анісія», які розробили спеціальні програми агрокредитування, налаштовані саме на сьогоденні потреби сільгоспвиробників. Під час семінару слухачі зможуть запитати про будь-які аспекти кредитування, оцінити його доцільність та спрямувати на розвиток власного сільгоспвиробництва.

Джерело: www.anisia.lviv.ua

**Оптові ціни на продукцію
(станом на 10.04.2015 р.) (1 кг/грн.)**

ПРОДУКТ	мінімальна	середня	максимальна
ПРОДУКЦІЯ РОСЛИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
<u>Гарбуз</u>	2,50	3,00	3,20
<u>Капуста білокачанна</u>	7,00	7,50	8,00
<u>Помідор салатний червоний</u>	47,00	48,00	49,00
<u>Капуста цвітна</u>	50,00	50,00	50,00
<u>Морква нантська</u>	7,00	7,50	8,00
<u>Буряки столові круглі</u>	2,00	2,20	2,50
<u>Цибуля зелена</u>	20,00	25,00	25,00
<u>Цибуля ріпчаста</u>	3,50	4,50	5,00
<u>Цибуля ріпчаста салатна червона</u>	7,00	7,00	7,00
<u>Огірок довгоплідний гладкий</u>	43,00	45,00	48,00
<u>Шпинат</u>	90,00	90,00	90,00
<u>Картопля Белароса</u>	2,00	2,10	2,20
<u>Гриб печериця</u>	30,00	34,00	35,00
<u>Яблуко Гала</u>	10,00	10,00	16,00
<u>Яблуко Чемпіон</u>	8,00	12,00	12,00
<u>Яблуко Голден 65</u>	8,00	12,00	15,00
<u>Яблуко Айдаред</u>	8,00	12,00	15,00
<u>Борошно пшеничне вищого гатунку</u>	9,50	10,00	12,00
<u>Цукор</u>	9,80	10,00	11,00
ПРОДУКЦІЯ ТВАРИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
<u>Яловичина грудинка безкісткова</u>	40,00	40,00	40,00
<u>Фарш свинячий</u>	45,00	50,00	50,00
<u>Свинина беконна шинка</u>	66,00	66,00	66,00
<u>Свинина вирізка</u>	75,00	75,00	75,00
<u>Свинина полядниця (корейка безкісткова)</u>	73,00	74,00	75,00
<u>Короп жив</u>	41,00	44,00	46,00
<u>Філе куряче</u>	51,00	51,50	51,50

Складено за даними ТОВ "РСП "Шувар"

**Інформація
про рівень середньозважених цін на переробних підприємствах
Львівської області**

Найменування товару	Середня ціна, грн. /тонну	Середня ціна, грн. /тонну	% до попереднього місяця
	04.03.2015	08.04.2015	
Рівень закупівельних цін			
Молодняк ВРХ вищ.вгод.	20350	22150	108,8
Свині I,II категорії	22450	24500	109,1
Молоко I сорту б.ж.	3860	4330	112,2
Молоко II сорту б.ж.	3250	3600	110,7
Молоко II сорту б.ж. (від населення)	2500	2790	111,6
Рівень оптово-відпускних цін			
Яловичина I категорії	46,50	50,00	107,5
Свинина II категорії	35,43	39,00	110,0
Молоко 2,5% жирності в плівці	7,18	7,34	102,2
Сир кисломолочний до 9% жирності	33,02	34,89	105,7
Сметана 20% жирності	23,00	24,70	107,4
Масло вершкове 72,5%	57,85	60,95	105,3
Ковбаса варена в/г	49,00	54,50	111,2
Ковбаса варена І/г	38,10	43,00	112,9
Картопля	2,60	2,20	84,6
Капуста	5,00	6,00	120,0
Морква	4,00	4,00	100,0
Буряк	2,80	2,50	89,3
Цибуля	5,50	4,50	81,8

 - Зростання

 - Зниження

 - Стабільність

**Редакційна колегія інформаційного вісника
Львівської аграрної палати “Агро Форум”**

Музика П.М. – ГО “Львівська аграрна палата” (голова редколегії)

Стефанишин І.М. – ТОВ “РСП “Шувар” (заст. голови редколегії)

Гончаренко Л.В. – Департамент агропромислового розвитку
Львівської обласної державної адміністрації (заст. голови редколегії)

Вуйчик І.М. - ГО “Львівська аграрна палата”

Паньків І.Я. – БО “Львівська аграрна дорадча служба”

Соломонко Д.О. – Львівський національний університет ветеринарної
медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (видавничий редактор)

Періодичність видання: два рази на місяць.

Побажання та зауваження до змісту електронного інформаційного бюлетеня
«Вісник Агрофорум» просимо надсилати на e-mail: lvivagri@gmail.com
або за телефоном: +38 (032) 294-84-03, +38 (032) 239-26-56, +38 (067) 803-60-32

Бюлетень видається за підтримки

